

6. 10. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zástavní věřitel v postavení zúčastněné osoby v trestním řízení

Tímto příspěvkem si dovoluji krátkou vsuvku do trestního práva a malý návrat do léta, jelikož s ohledem na všechna vládní opatření a zákony vydané v průběhu tohoto léta, především v důsledku COVID 19, máme pocit, že možná mohlo dojít k nechtěnému opomenutí jednoho z nálezů vydaných Ústavním soudem.

Dle našeho názoru jde o poměrně významné rozhodnutí, a proto si tento náleží Ústavního soudu dovoluji v tomto článku veřejnosti připomenout.

Jedná se o náleží Ústavního soudu vydaný dne 7.7.2020, III. ÚS 84/20, kterým ze strany Ústavního soudu ČR došlo de facto k rozšíření možného okruhu zúčastněných osob ve smyslu ust. § 42 zákona č. [141/1961](#) Sb., o trestním řízení soudním (dále jen „**trestní řád**“).

Zúčastněná osoba dle trestního řádu

V úvodu poukážeme na stručné zopakování toho, kdo je dle trestního řádu považován za tzv. „*zúčastněnou osobu*“, a jaká jsou této osobě přiznána práva v trestním řízení.

Trestní řád v § 42 definuje zúčastněnou osobou toho, jehož věc nebo jiná majetková hodnota, resp. část majetku, byla nebo podle návrhu státního zástupce má být zabráná ve smyslu ust. § 79a trestního řádu, tzn. že ze strany orgánů činných v trestním řízení má dojít k zajištění této věci, čímž je jejímu vlastníku po dobu trvání takového zajištění znemožněno jakékoliv nakládání s touto věcí.

De facto je tedy dle znění § 42 trestního řádu zúčastněná osoba osobou, jejímž majetkem je věc, která má být zajištěna orgány činnými v trestním řízení.

Takovou osobou je tedy v případě nemovitosti evidované v příslušném katastru nemovitostí osoba, která je v tomto veřejném rejstříku zapsána jako vlastník. Může jí být ale i manželka obviněného, pokud má dojít ve smyslu ust. § 79a trestního řádu k zajištění majetku, patřícího do společného jmění manželů.

Zúčastněnou osobou nemůže být současně obviněný. Zúčastněná osoba, vedle osoby, proti níž se vede trestní řízení, jakož i vedle poškozeného a v řízení před soudem navíc ještě i vedle státního zástupce, je jednou z procesních stran trestního řízení. Touto osobou může být jak osoba fyzická, tak i osoba právnická.

Zúčastněná osoba může z hlediska procesního i obviněnému (obžalovanému) napomáhat, a to například tím, že pokud ze strany obviněného (obžalovaného) nedojde ke zvolení obhájce, může zúčastněná osoba obviněnému (obžalovanému) zvolit obhájce sama, jelikož to může být v zájmu i zúčastněné osobě.

S ohledem na skutečnost, že je tedy zúčastněná strana považována za jednu ze stran trestního řízení, jsou jí proto i trestním řádem přiznána tato dále uvedená procesní práva, o kterých jsou orgány činné v trestním řízení povinny zúčastněnou osobu o jejích právech poučit a poskytnout jí možnost

jejich uplatnění.

V průběhu přípravné fáze trestního řízení, je zúčastněné osobě přiznáno právo nahlížet do spisu, činit si z něj výpisky a poznámky a pořizovat si na své vlastní náklady kopie spisů a jejich částí.

Jedná - li se o zúčastněnou osobou, která není plně svéprávná nebo je-li omezena ve svéprávnosti, vykonává její práva stanovená jí podle tohoto zákona, její zákonný zástupce nebo opatrovník. Tímto je obvykle osoba z řad jejích příbuzných (u níž není dán střet zájmů), pracovník orgánu obce či kraje, orgán místní správy, nebo advokát apod, přičemž premisou k tomuto ustanovení je vyslovený souhlas opatrovníka s tímto ustanovením.

Opatrovníka je třeba zúčastněné osobě neprodleně ustanovit v případě, že je zde nebezpečí z prodlení a zúčastněná osoba, která je právnickou osobou, nemá např. ustanovenou osobu způsobilou činit za ni úkony v trestním řízení. V takovém případě platí, že opatrovníka této osobě ustanovuje předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce. Zúčastněné osobě se proto současně i doručuje usnesení o ustanovení opatrovníka.

Zúčastněná osoba je ale především oprávněna účastnit se hlavního líčení a veřejného zasedání, je-li jejich předmětem rozhodování o zabránění věci, která je jejím majetkem.

S právem účasti na těchto jednáních, je tak spojena samozřejmě i povinnost doručit této osobě opis obžaloby, jakož i vyrozumění o termínu hlavního líčení či veřejného zasedání, aby se jich mohla zúčastnit. Za tímto účelem jsou zákonem stanoveny zúčastněné osobě i lhůty na přípravu, kdy v případě hlavního řízení jí musí být na přípravu poskytnuta lhůta alespoň v délce tří (3) dnů před hlavním líčením, v případě veřejného zasedání alespoň v délce pěti (5) dnů.

V průběhu hlavního líčení je zúčastněná osoba oprávněna vyjadřovat se, a to písemně či ústně, přičemž jí nemůže být odepřeno ani právo vyjádřit se k návrhu státního zástupce k návrhu na zabránění věci. Se souhlasem předsedy senátu je zúčastněná osoba oprávněna klást v rámci hlavního líčení otázky vyslychaným osobám, je oprávněna činit návrhy na dokazování, soudu posudky či jiné zprávy a listiny, které je navíc soud povinen v průběhu řízení přednést, je-li to zúčastněnou osobou navrhováno. Po ukončení dokazování je oprávněna přednést před soudem svůj závěrečný návrh.

Soud je povinen zúčastněné osobě po ukončení řízení doručit i opis rozsudku, má - li být takovým předmětným rozsudkem rozhodnuto o zabránění věci, která je majetkem zúčastněné osoby. Zákon v takovém případě ukládá navíc povinnost doručování takového rozsudku zúčastněné osobě vždy, a to bez ohledu na to, zda se zúčastněná osoba účastnila hlavního líčení, u kterého došlo k vyhlášení rozsudku ohledně zabránění věci tvořící její majetek, či nikoliv.

Zúčastněná osoba se samozřejmě může dát v předmětném trestním řízení nechat i zastoupit, přičemž v takovém případě stačí doručení rozsudku zákonnému zástupci či zmocněnci této zúčastněné osoby.

Zákon zúčastněné osobě přiznává samozřejmě i právo obrany v podobě možnosti podání opravných prostředků stanovených trestním řádem. Proti výroku o zabránění majetku zúčastněné osoby, je proto tato oprávněna podat odvolání.

Zúčastněné osobě, na rozdíl od poškozeného, zákon nepřiznává právo na náhradu nákladů spojených s uplatněním jejích práv, tyto náklady si zúčastněná osoba musí hradit sama. Stejně tak zúčastněná osoba nemá právo na přiznání nároku na bezplatnou právní pomoc nebo za sníženou odměnu.

A v neposlední řadě musíme pak uvést to, že pokud prospívá důvod, z něhož bylo rozhodnuto ve prospěch zúčastněné osoby, také obžalovanému, rozhodne soud v odvolacím nebo dovolacím řízení, stejně tak i v řízení o stížnosti, též v jeho prospěch, a naopak. Obdobné platí rovněž i pro obnovu

řízení. Povolí-li soud obnovu řízení ve prospěch obviněného z důvodů, které prospívají také zúčastněné osobě, povolí zároveň obnovu též v její prospěch.

Nález Ústavního soudu ČR ze dne 7.7.2020, sp. zn. III. ÚS 84/20

Nyní již k předmětnému nálezu Ústavního soudu ČR ze dne 7.7.2020, sp. zn. III. ÚS 84/2 (dále jen „**Nález**“).

Podstatou ústavní stížnosti v daném případě bylo především zodpovězení otázky, zda lze osobě, která není vlastníkem věci zajištěné podle § 79a odst. 1 trestního řádu, ale která má jiný oprávněný majetkový zájem (v daném případě je to pohledávka zajištěná zástavním právem), přiznat postavení zúčastněné osoby dle § 42 trestního řádu, a přiznat jí tak tímto všechna shora uvedená procesní práva. Resp. zda lze toto postavení přiznat i zástavnímu věřiteli, který má zřízeno zástavní právo k nemovitosti, která je zajištěna orgány činnými v trestním řízení.

V předmětné věci došlo ze strany nejmenované akciové společnosti (dále jen „**stěžovatelky**“) k podání ústavní stížnosti proti zásahu orgánu veřejné moci spočívajícího v tom, že orgány činnými v trestním řízení nebylo stěžovatelce v trestním řízení přiznáno postavení zúčastněné osoby dle § 42 odst. 1 trestního řádu.

Stěžovatelka uzavřela s jinou obchodní společností (dále jen „**dlužník**“) smlouvu o zápůjčce, dle které dlužníkovi poskytla finanční prostředky v nemalé výši. Za účelem zajištění návratnosti těchto zapůjčených finančních prostředků za dlužníkem, byla proto společně se smlouvou o zápůjčce uzavřena i Smlouva o zřízení zástavního práva váznoucího na nemovitostech ve vlastnictví dlužníka, jakož i notářský zápis se souhlasem k vykonatelnosti, kterým měly být i ujednány možné způsoby realizace uspokojení pohledávky. Navíc pak i mělo dojít ze strany dlužníka k uznání předmětného dluhu.

Smlouva o zřízení zástavního práva obsahovala mj. i ustanovení o tzv. propadné zástavě (jedná se o institut, ze kterého vyplývá, že v případě, že pohledávka nebude řádně a včas uhrazena, je zástavní věřitel oprávněn ponechat si zástavu. Z této tak často svou pohledávku zástavní věřitel uspokojuje, a to z výtěžku prodeje takové zástavy). V posuzovaném případě byla stěžovatelka dle ujednání sjednaných v zástavní smlouvě, oprávněna v případě, že pohledávka nebude řádně a včas uhrazena, uspokojit své nároky z výtěžku prodeje zástavy z volné ruky, resp. byla oprávněna si zástavu ponechat, resp. ji zpeněžit ve veřejné dražbě, pročez způsob uspokojení byl ponechán stěžovatelce.

Dlužník se v daném případě dostal do prodlení s plněním dluhu, a proto ze strany stěžovatelky došlo k realizaci výkonu zástavního práva. Zápis o této skutečnosti byl v katastru nemovitostí proveden dne 26.9.2018, s právními účinky ke dni 21.8.2018.

Dne 4.10.2018 došlo následně ze strany orgánů činných v trestním řízení, na základě vydaného usnesení o zajištění zastavené nemovitosti ve vlastnictví dlužníka, ve smyslu 79a odst. 1 trestního řádu, k zajištění této nemovitosti, a to z důvodů existence skutečností nasvědčujících tomu, že nemovitost byla výnosem z trestné činnosti. Zřízením tohoto zajištění bylo ale stěžovatelce znemožněno uspokojení její pohledávky ze smlouvy o zápůjčce, jelikož nemohla zastavené nemovitosti prodat.

Stěžovatelka se proto s ohledem na své zřízené zástavní právo domáhala vůči orgánům činným v trestním řízení přiznání postavení zúčastněné osoby dle § 42 trestního řádu, přičemž jí ale bylo toto postavení ze strany orgánů činných v trestním řízení odepřeno. A to především z důvodů, že není vlastníkem předmětných nemovitostí.

Stěžovatelka tak přistoupila k podání ústavní stížnosti, kterou odůvodnila především tím, že jí byla upřena možnost chránit v trestním řízení její majetkové zájmy, čímž mělo dojít k porušení čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a v konečném důsledku i čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „**Protokol**“).

Stěžovatelka v podané ústavní stížnosti argumentovala mj. i tím, že se v jejím případě jedná v návaznosti na sjednaný institut propadlé zástavy vlastně o jakéhosi „kvazivlastníka zastavených nemovitostí“ na místo dlužníka, a právě i proto jí mělo být přiznáno právo postavení zúčastněné osoby dle § 42 trestního řádu.

Dále pak stěžovatelka v ústavní stížnosti poukazovala mj. i na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 1617/2009, dle kterého platí, že pokud by došlo k uložení trestu ohledně propadnutí věci, došlo by tak současně i k zániku zřízeného zástavního práva, a tato skutečnost by pro stěžovatelku měla za následek to, že by došlo k zániku zástavního práva, zřízeného za účelem zajištění její pohledávky evidované vůči dlužníkovi. Přičemž v důsledku zániku tohoto zástavního práva by tak stěžovatelce vznikla škoda podle § 41 odst. 1 zákona č. [219/2000](#) Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, za kterou ale stát neodpovídá.

A jelikož tedy stěžovatelce tato škoda v předmětném případě hrozila, dožadovala se proto toho, aby se stala stranou trestního řízení, tzn. zúčastněnou osobou, která by mohla v rámci trestního řízení hájit svá práva plynoucí jí z postavení zástavního věřitele.

Dle stěžovatelky bylo totiž jedinou možností, jak dosáhnout splacení zápůjčky, a tedy eliminace vzniku škody na její straně, realizace zástavního práva váznoucího na zajištěných nemovitostech ve vlastnictví dlužníka.

Ústavní soud tedy v předmětném věci shledal odůvodněnost stížnosti. Nesouhlasil se závěry orgánů činných v trestním řízení, pakliže tyto dospěly k závěru, že zúčastněnou osobou je pouze ten, jehož věc nebo část majetku má být zabrána, a proto má být toto postavení přiznáno pouze vlastníku věci či části majetku, která má být zabrána, protože tento výklad je v rozporu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „**ESLP**“) a čl. 1 citovaného Protokolu.

V tomto článku 1 je mj. i uvedeno, že každá fyzická či právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek, a nikdo nemůže být tohoto práva zbaven, s výjimkou veřejného zájmu, a za podmínek které stanoví zákon nebo mezinárodní právo.

Dle článku 1 Protokolu je pojem „majetek“ ESLP vymezen širěji, než pojem vlastnictví, uvedený v ust. § 1011 [1](#) občanského zákoníku. Ústavní soud v bodě 25 předmětného Nálezu shrnul, že ESLP konstatoval, že pojem majetek má autonomní povahu, která se neomezuje na vlastnictví hmotných statků a je nezávislá na formálním vymezení ve vnitrostátním právu. Dle ESLP mohou i některá jiná práva a zájmy představující aktiva patřit mezi majetková práva, a představovat tak majetek.

Při projednání každého případu je ale třeba zkoumat, zda se stěžovatel v konkrétním případě stal nositelem podstatněného zájmu chráněného předmětným čl. 1 citovaného Protokolu.

Některá jiná práva a zájmy představující aktiva mohou také patřit mezi majetková práva, a odpovídat tak definici majetku dle čl. 1 Protokolu. Ústavní soud v Nálezu určuje, že ESLP pod definici majetku dle čl. 1 Protokolu podřadil i pohledávku. K pohledávce podřazené pod pojmem majetek se ESLP vyjádřil dále tak, že budoucí právo může být považováno za majetek pouze v případě, pokud již bylo nabyto nebo je-li předmětem pohledávky, která je určitá.

Je-li majetkový zájem povahy pohledávky, lze předpokládat, že dotyčný subjekt má legitimní zájem, jestliže má tento zájem dostatečný základ ve vnitrostátním právu, například je - li potvrzen judikaturou soudů. Za pohledávku, která naplňuje znaky majetku, ESLP považuje i existující majetek, nebo majetkové hodnoty včetně pohledávek, u nichž může stěžovatel tvrdit, že má legitimní očekávání, že dojde k jejich realizaci. Shrnutím tedy je to, že pokud je pohledávka dostatečně určitá a lze u ní předpokládat, že naplňuje legitimní očekávání jejího splnění, tedy uspokojení, odpovídá definici majetku dle čl. 1 Protokolu.

Ústavní soud tak v předmětném případě, po posouzení dokumentů předložených ze strany stěžovatelky shledal pohledávku stěžovatelky, s ohledem na její specifikaci ve smlouvách a sjednané zajištění, za dostatečně určitou co do její výše, kauzy a splatnosti, tak i z hlediska legitimního očekávání, když v předmětném případě bylo zřejmě jasné, že stěžovatelka v daném případě očekávala, že k uspokojení této pohledávky s ohledem na sjednané zajištění jednoznačně dojde. Za tímto účelem měl být koneckonců rovněž sepsán i notářský zápis se svolením k vykonatelnosti práv ze zástavy. Jelikož na základě zajišťovacích prostředků nakonec i došlo k zahájení procesu výkonu zástavního práva, shledal Ústavní soud tuto pohledávku za dostatečně určitou a odpovídající definici majetku ve smyslu čl. 1 Protokolu. A proto Ústavní soud vyvodil, že je v tomto případě nezbytné i zástavnímu věřiteli přiznat postavení zúčastněné osoby.

A proto i Ústavní soud doznal, že postupem orgánů činných v trestním řízení, kterým stěžovatelce odmítly přiznat postavení zúčastněné osoby ve smyslu § 42 odst. 1 trestního řádu, došlo k zásahu do jejích procesních práv, neboť jí bylo odepřeno podílet se na průběhu trestního řízení, ve kterém mělo být rozhodováno i o jejích majetkových právech, tzn. její pohledávce. Takový postup proto považoval za rozporný s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jakož i s čl. 6 a čl. 13 Úmluvy, jakož i do ústavně zaručeného práva dle čl. 11 odst. 1 Listiny a práva dle čl. 1 Protokolu, a proto v souladu se zněním § 82 odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. b) zákona o Ústavním soudu ústavní stížnosti vyhověl.

Závěr

Závěry uvedené v citovaném Nálezu lze jediné kvitovat. Z citovaného Nálezu lze tedy dovodit, že procesní postavení zúčastněné osoby by mohlo být nově přiznáno zejména i bankovním institucím, které mají často zřízena zástavní práva na nemovitostech, za účelem zajištění svých pohledávek vůči dlužníkům. I tyto se tak mohou nově o něco snáz domáhat svých práv i v trestním řízení. Lze tak zřejmě očekávat, že se v budoucnu v důsledku tohoto Nálezu budou nejen tyto instituce ucházet o pozici zúčastněné osoby v trestním řízení.

Drobným negativem tohoto Nálezu se ale může jevit to, že v jeho důsledku dojde na úkor obviněných k možnému prodloužení vedení trestních řízení, jejichž předmětem bude zajištění a zabránění věci. Soudy budou muset nově dát prostor k uplatnění práv i těmto zúčastněným osobám. Nezřídka se ale v poslední době stává, že zástavních věřitelů, majících zřízeno zástavní právo k nemovitosti je hned několik současně, leč v různém pořadí. Soudy tak budou muset v takovém případě zřejmě respektovat práva všech těchto zástavních věřitelů, kteří budou mít postavení zúčastněné osoby. Lze jen spoléhat na to, aby nakonec některá ze zúčastněných osob tohoto svého procesního postavení nezneužívala de facto nepřímo ve prospěch obviněného. Nepřiměřená délka řízení by se totiž mohla ve výsledku projevit ve prospěch obviněného, který má právo na přiměřenou délku řízení podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, kterou má být zaručeno mimo jiné každému právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu.

Otázku přiměřenosti délky řízení ESLP zkoumá ve světle konkrétních okolností daného případu charakterizujících čtyři základní kritéria: složitost věci, chování stěžovatele, postup státních orgánů

a význam řízení pro stěžovatele. Judikatura Ústavního soudu ČR se v tomto ohledu vyjadřuje shodně s judikaturou ESLP tak, že není možné určit konkrétní hranici pro nepřiměřenou délku trestního řízení a je třeba volit individuální přístup dle konkrétních okolností případu.

Pokud by tedy např. za součinnosti obviněného a zúčastněné osoby došlo k takovému účelovému prodlužování trestního řízení, mohlo by to pak mít vliv i na samotný uložený trest, který by tak v důsledku nepřiměřeně dlouhého trestního řízení mohl být zmírněn.

Nezbývá proto zřejmě než doufat, že soudy budou ohledně jednání zúčastněných osob a chránění jejich zájmů vždy dostatečně obezřetní.

V reakci na tento Nález stojí jen ještě za zmínku upozornění na propadnou zástavu ve smyslu § 1315[2] zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, ke které se Ústavní soud v tomto Nálezu vůbec nijak nevyjadřoval ani se jí nezabýval, přestože i její existence v předmětném smluvním vztahu byla použita jako argumentace stěžovatelky, v důsledku které mělo dojít ke vzniku jejího postavení jako zúčastněné osoby v trestním řízení.

Dle judikatury vztahující se k právní úpravě účinné do 31.12.2013, byl tento institut ze strany Ústavního soudu hodnocen spíše negativně a zamítavě.

Nejvyšší soud v rozhodnutí sp. zn. 21 Cdo 1961/2019 z 22.10.2019 dospěl k závěru, že ustanovení § 1315 nového občanského zákoníku nelze považovat za normu obecně chránící veřejný pořádek, a že případné porušení ustanovení § 1315 odst. 2 písm. b) o. z. v zástavní smlouvě uzavřené mezi zástavním věřitelem a zástavním dlužníkem, který není spotřebitelem ani člověkem, jenž je malým nebo středním podnikatelem, nepředstavuje zjevné narušení veřejného pořádku ve smyslu ustanovení § 588 o. z. a že proto způsobuje pouze relativní neplatnost tohoto právního jednání. Na názory Ústavního soudu ve vztahu k aktuální právní úpravě tohoto institutu si tak budeme muset zřejmě ještě nějakou chvíli počkat.

Mgr. Klára Voznicová,
advokátka

[HSP Partners advokátní kancelář v.o.s.](#)

Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1

Tel.: +420 734 363 336
e-mail: ak@akhsp.cz

[1] § 1011 OZ zní následovně: Vše, co někomu patří, všechny jeho věci hmotné i nehmotné, je jeho vlastnictvím.

[2] § 1315 OZ zní následovně: *Zakázaná ujednání - (1) Zakazují se ujednání, podle kterých dlužník*

nebo zástavce nesmí zástavu vyplatit. (2) Dokud zajištěný dluh nedospěje, zakazuje se ujednat, že **a)** zástavní věřitel se nebude domáhat uspokojení ze zástavy, **b)** věřitel může zástavu zpeněžit libovolným způsobem nebo si ji za libovolnou, anebo předem určenou cenu může ponechat nebo **c)** věřitel může brát ze zástavy plody nebo užitky. (3) Je-li zástavcem nebo zástavním dlužníkem spotřebitel nebo člověk, který je malým nebo středním podnikatelem, nepřihlíží se k ujednání s obsahem uvedeným v odstavci 2 písm. b), ať již k němu došlo před dospělostí zajištěného dluhu nebo i poté, co zajištěný dluh dospěl.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)
- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Dětský certifikát](#)